

ایران

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:

هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران

• رئیس هیات مدیره: صادق حسین جابری انصاری

• مدیرعامل: علی متقیان

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • فاکس: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • شماره: ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری و مؤسسه جام جم

• پیماک: ۳۰۰۴۵۱۲۱۳ • روابط عمومی: صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۳۳۸

• نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری و مؤسسه جام جم

• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارندۀ گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT

• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

نقل قول

تکنولوژی نباید جای خلاقیت را بگیرد

امروز در هر اسباب‌بازی، بیست جور سرگرمی و قابلیت آماده وجود دارد. کودک دیگر چیزی را خلق نمی‌کند؛ فقط امکانات از پیش طراحی‌شده را مصرف می‌کند. جایی که باید خیال وارد میدان شود، تکنولوژی از قبل همه‌چیز را آماده کرده است. خلاقیت، آرام‌آرام جای خود را به انتخاب از میان گزینه‌های آماده می‌دهد. مهارت، به جای آنکه توان اندیشیدن باشد، به توان کار کردن با ماشین تقلیل پیدا می‌کند. مسأله این نیست که هوش مصنوعی بد است؛ اتفاقاً یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای بشر است. مسأله این است که اگر ابزار جای اندیشیدن را بگیرد، اگر سرعت جای تأمل بنشیند، اگر پاسخ آماده، جای پرسش را بگیرد، آن وقت دیگر با پیشرفت روبه‌رو نیستیم؛ با فاجعه تنبلی ذهنی که به نام پیشرفت عرضه می‌شود، مواجهیم. هجوم ماشین از حوزه رفاه، سرعت و دقت گذشته و به شکلی مبتذل در حال جایگزین شدن با اندیشه‌ورزی، تصمیم‌گیری و خیال انسان است.

گزیده‌ای از یادداشت جلیل سامان، کارگردان با ایستا

«حسین خواجه‌امیری» تحت مراقبت‌های ویژه است

حسین خواجه‌امیری (ایرج) که در چند سال اخیر به دلیل مشکلات جسمی ناشی از کولت سن چند باری در بیمارستان بستری شده است، اخیراً شرایط جسمی خوبی ندارد و تحت مراقبت است. در تماسی که ایستا با احسان خواجه‌امیری، فرزند این هنرمند و خواننده داشت، مطلع شد که حال جسمی «ایرج» در شرایط خوبی نیست. گفته شده است «پهلوان آواز ایران» اخیراً پس از مدتی بستری شدن در بیمارستان، اکنون در منزل تحت مراقبت‌های ویژه است. **امهر**

«سیدجواد هاشمی» با «کوکبی» می‌آید

سیدجواد هاشمی فیلم سینمایی «کوکبی» را برای جشنواره فیلم کودک و نوجوان آماده می‌کند. او که پیش‌تر فیلم‌هایی همچون «پیشونی سفید»، «توزنادو» و «شهر گریه‌ها» را ساخته، درباره فعالیت این روزهای خود از برنامه‌ریزی برای ساخت فیلم «کوکبی» براساس اپیزودی که در سریال «اهل ایران» بخش شده بود خبر داد. فیلم سینمایی «کوکبی» که ۴۰ دقیقه طولانی‌تر از نسخه بخش شده آن است، حدود ۱۰۰ روز آینده کلید می‌خورد و با مشارکت بنیاد سینمایی فارابی و حوزه هنری ساخته خواهد شد. **ایستا**

آیین نکوداشت «بهروز رضوی» در خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود

کانون هنرمندان ایران با همکاری خانه هنرمندان ایران، آیین نکوداشت بهروز رضوی، ملقب به «آقای صدا» را با حضور جمعی از هنرمندان، پیشکسوتان و اصحاب فرهنگ و رسانه برگزار می‌کند. این مراسم که با هدف ارج نهادن به دهه‌ها فعالیت تأثیرگذار این هنرمند در عرصه‌های گوناگونی، اجرا و ترویج ادبیات فارسی از طریق رسانه ملی و سینما برپا می‌شود، روز جمعه ۵ مرداد ۱۴۰۵ از ساعت ۱۷ تا ۲۰ در سالن استادشهناز خانه هنرمندان ایران میزبان علاقه‌مندان خواهد بود. **ایستا**

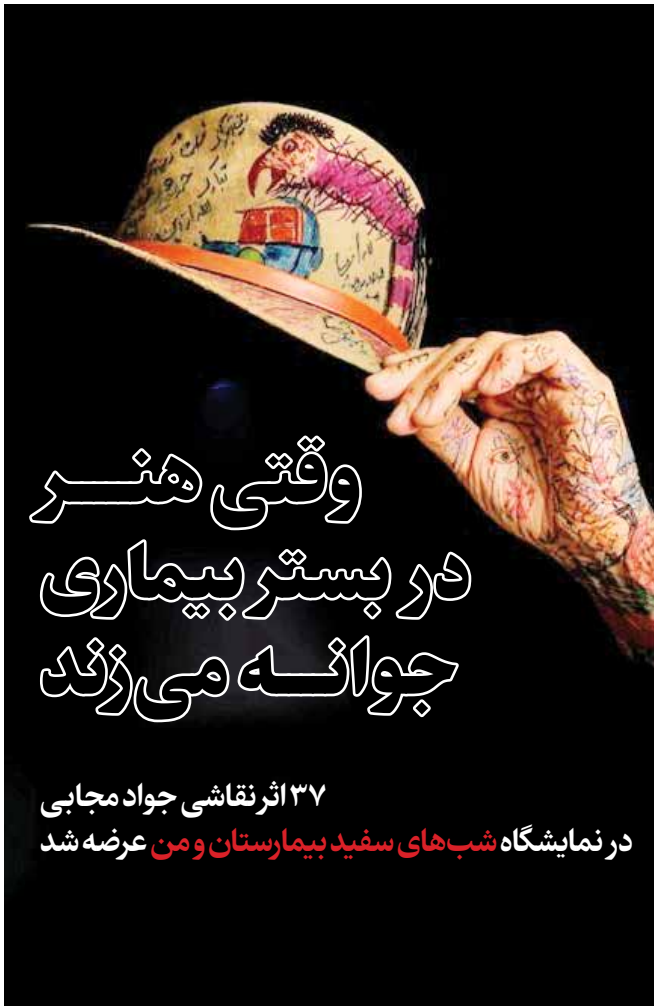

امام علی (ع):

دیروز که گذشت، به فردا هم اطمینان نیست امروزت را با اعمال صالحه غنیمت شمار!

سخن‌روز

شرح غرر، ج ۲، ص ۵۰۷

وقتی هنر در بستر بیماری جوانه می‌زند

۳۷ اثر نقاشی جواد مجابی

در نمایشگاه شب‌های سفید بیمارستان و من عرضه شد

گزارش

سعیده احسانی‌راد

گروه فرهنگی

جمعه گذشته بیمارستان ایران‌مهر تهران میزبان رویدادی متفاوت در پیوند هنر و درمان بود. نمایشگاه آثار نقاشی و طراحی جواد مجابی، نویسنده، شاعر، منتقد و نقاش برجسته معاصر، با عنوان «شب‌های سفید بیمارستان و من» در این مرکز درمانی افتتاح شد؛ رویدادی که تنها نمایش چند اثر هنری در فضایی غیرمتعارف نبود، بلکه روایتی از نسبت میان بیماری، بدن و آفرینش هنری را پیش روی مخاطبان قرار داد.

حسین کنجی، منتقد هنری و از دست‌اندرکاران این نمایشگاه، درباره تفاوت خلق این آثار در فضای بیمارستان با آتلیه گفت: «آتلیه محل تولید اثر است و بیمارستان محل بازسازی و درمان تن؛ اما هنر پیش از آنکه برای مخاطب باشد، برای خالقش نوعی درمان و تخلیه روانی است. اهمیت این مجموعه در آن است که این تجربه در فضایی رخ داده که اساساً برای درمان تعریف شده است.» او افزود: «در مقایسه با آثار پیشین مجابی، محدودیت جسمانی به محدودیت هنرش تبدیل نشده، بلکه زبان اثر و سیب آثارش را دگرگون کرده است. خط‌ها سریع‌تر، رسانه مستقیم‌تر

هنر: زبان مقاومت در برابر بیماری حسین کنجی، منتقد هنری و از دست‌اندرکاران این نمایشگاه، درباره تفاوت خلق این آثار در فضای بیمارستان با آتلیه گفت: «آتلیه محل تولید اثر است و بیمارستان محل بازسازی و درمان تن؛ اما هنر پیش از آنکه برای مخاطب باشد، برای خالقش نوعی درمان و تخلیه روانی است. اهمیت این مجموعه در آن است که این تجربه در فضایی رخ داده که اساساً برای درمان تعریف شده است.» او افزود: «در مقایسه با آثار پیشین مجابی، محدودیت جسمانی به محدودیت هنرش تبدیل نشده، بلکه زبان اثر و سیب آثارش را دگرگون کرده است. خط‌ها سریع‌تر، رسانه مستقیم‌تر

نمایشگاه

شب‌های

سفید

بیمارستان و

من: روایتی از

نسبت میان

بیماری، بدن

و آفرینش

هنری را

پیش روی

مخاطبان قرار

داد

و فرم‌ها فشرده‌تر شده‌اند؛ نه از سر انتخاب سبکی، بلکه به اقتضای وضعیت جسمانی هنرمند.» کنجی درباره نقش خط و رنگ در این مجموعه نیز گفت: «خط در این آثار بیش از آنکه بازنمایی باشد، تلاشی برای بازتنظیم رابطه ذهن و بدن است. این آثار دفتر خاطرات روزانه نیستند، بلکه ثبت تجربه‌ای هستند که در آن «بیمار بودن» به «موجود بودن» ترجمه می‌شود. مجابی بیماری را روایت نمی‌کند، بلکه از خلال طراحی، جهان را دوباره سازمان می‌دهد.»

مقاومت تخیل

در برابر محدودیت بدن

کنجی در پاسخ به این پرسش که آیا این مجموعه را می‌توان نوعی اتوبیوگرافی تصویری دانست، اظهار کرد: «اگر اتوبیوگرافی از ثبت رخداد‌های زندگی بدانیم، خیر؛ اما اگر آن را ثبت دگرگونی ادراک بدانیم، بله. این آثار بیش از آنکه درباره بیماری باشند، درباره مقاومت تخیل در برابر محدودیت بدن و حتی فراموشی هستند.» او همچنین درباره جایگاه این نمایشگاه در حوزه هنر درمانی گفت: «من متخصص هنر درمانی نیستم، اما اهمیت این پروژه در آن است که هنر را از جایگاه تزئین فضای درمان خارج و به موضوعی پژوهشی تبدیل می‌کند. این رخداد صرفاً هنر درمانی نیست، بلکه گامی در مسیر گفت‌وگوی میان هنر، علوم اعصاب و تجربه زیسته است.»

چکیده یک عمر تجربه هنری

کنجی درباره جایگاه این مجموعه در کارنامه هنری مجابی گفت: «این آثار حاشیه‌ای بر کارنامه او نیستند، بلکه چکیده آن‌اند. دهه‌ها فعالیت در حوزه نقد هنر، شعر، طنز، داستان و نقاشی در این مجموعه به زبانی فشرده و بی‌واسطه رسیده است؛ جایی که نقاشی دیگر در کنار نوشتن نیست، بلکه خود زبان اندیشیدن اوست.» او درباره کاتالوگ نمایشگاه نیز توضیح داد: «نهییه این کاتالوگ با تلاش پوپک مجابی و طراحی بهزاد شیشه‌گران انجام شد. هدف ما این بود که این آثار صرفاً به عنوان نقاشی‌های دوران بیماری دیده نشوند، بلکه کیفیت هنری و پرسش‌هایی که درباره بدن، ادراک، خلاقیت و نسبت هنر با زندگی مطرح می‌کنند، مورد توجه قرار گیرند.» او همچنین از وجود عکس‌ها، اسناد و روایت‌های شفاهی مربوط به روند

داستان یک توده بدخیم و ۳۷ نقاشی

خلق آثار خبر داد و تأکید کرد که در صورت آرتیو و مستندسازی صحیح، این مجموعه می‌تواند به یکی از نمونه‌های مهم مطالعات میان‌رشته‌ای درباره نسبت هنر، بدن، حافظه و علوم اعصاب در ایران تبدیل شود.

ناستین مجابی، همسر این هنرمند، درباره شکل‌گیری نمایشگاه گفت: «ماجرای ۱۲ اردیبهشت آغاز شد؛ زمانی که جواد مجابی به دلیل عارضه‌ای ناگهانی به اورژانس بیمارستان ایران‌مهر منتقل و بستری شد. روز روز بعد پزشکان از وجود توده‌ای در مغز او خبر دادند و جراحی فوری انجام شد. پس از عمل مشخص شد که توده بدخیم است؛ خبری که شوک بزرگی برای خانواده بود.» به گفته او، مجابی پس از ترخیص اولیه، به دلیل تب شدید و عفونت دوباره به بیمارستان بازگشت و هشت روز دیگر بستری شد. در همین روزها بود که برای رهایی از فضای سنگین بیمارستان، قلم و کاغذ خواست و نقاشی را از سر گرفت. او تأکید کرد: «برخلاف تصور برخی، بیماری او را به سمت نقاشی نبرد؛ نقاشی طبیعی‌ترین و بی‌واسطه‌ترین زبان هنری مجابی از کودکی بوده است. او برای نوشتن روزانه تأمل می‌کند، اما مقابل کاغذ سفید بی‌درنگ طراحی را آغاز می‌کند.» در نتیجه این روزهای بستری، ۳۷ اثر نقاشی خلق شد؛ آثاری که تصاویر لحظه آفرینش آنها بر

تخت بیمارستان نیز در کاتالوگ نمایشگاه ثبت شده است.

اهدای آثار به بیمارستان

ناستین مجابی درباره اهدای این مجموعه گفت: «تصمیم به اهدای آثار، پاسخی به محبت و همراهی کادر درمان بیمارستان ایران‌مهر بود.» این مجموعه به پزشکانی از جمله دکتر خسرو پارسا، دکتر عبدالرحمان نجل رحیم، دکتر شهریاری، دکتر یاسداری و دکتر قدس تقدیم شده است. او همچنین به سابقه ارتباط جواد مجابی با بیمارستان ایران‌مهر اشاره کرد و گفت: «این بیمارستان سال‌ها میزبان نشست‌های علمی-هنری علوم اعصاب بود؛ نشست‌هایی که طی بیش از ۳۰۰ جلسه، پزشکان و هنرمندان درباره نسبت تخیل و جسم به گفت‌وگو می‌پرداختند. مجابی در همین نشست‌ها مفهوم «تنانگی» را مطرح کرد که بازتاب گسترده‌ای در محافل علمی داشت.» به گفته همسر این هنرمند، همزمانی نمایشگاه با حراج تهران موجب استقبال گسترده هنرمندان و چهره‌های فرهنگی از مراسم افتتاح شد. بخشی از هزینه‌های برگزاری نمایشگاه توسط بیمارستان ایران‌مهر و بخشی دیگر از سوی حامیان خصوصی و دوستان خانواده تأمین شده است. او درباره وضعیت کنونی جواد مجابی نیز گفت: «دوره بستری ایشان به پایان رسیده و اکنون تحت نظر تیم آنکولوژی قرار دارد. رادیوتراپی و درمان‌های تکمیلی را سپری می‌کند.»

تأملی در مواجهه امام حسن (ع) با صلح و امام حسین (ع) با جنگ

تدبیری ماندگار برای حفظ حقیقت

خار و شاخه‌های خشک صحرایان را بر کردند تا مانع فافلگیری نظامی شوند. این تدابیر، اقدامات دفاعی برای حفاظت جان زن و کودکان در خیام و نه نشانه‌ای از آمادگی برای حمله پیش‌سازنه است. اوج فاصله‌گذاری حضرت با جنگ طلبی و خونریزی، خطبه‌ای است که ایشان در شب عاشورا میان اصحاب و یاران خواندند و از آنها خواستند صحنه را ترک کنند، زیرا دشمن تنها با ایشان سروکار دارد و سرسازش ندارد. شامگاه روز نهم محرم، عمر سعد فرمان حمله داد و به سپاهیان گفت: «یا خیل الله اکره و بالجنه ابشری؛ ای لشکریان خدا! سوار شوید که شما را به بهشت بشارت می‌دهم.» لشکر اشقیاء تا نزدیک خیمه‌ها پیش رفت. امام حسین (ع) حضرت عباس (ع) را فرستاد و از آنها خواست جنگ را تا صبح به تأخیر بیندازند. به نقل موق و مکرر تاریخی، در روز عاشورا نیز امام آغازکننده جنگ نبود، بلکه عمرسعد، فرمانده لشکر، تیری در کمان نهاد و با صدای بلند فریاد زد: «شاهد باشید که من اولین کسی بودم که تیر انداخت» و بدین سان آغازگر جنگ و خونریزی، عمرسعد بود. امام حسن مجتبی (ع) نیز در پاسخ به اعتراض حجر بن عدی، از یاران نزدیک و شیعیان نامدار عصر خود، به صلح با معاویه بر دو نکته اساسی تأکید می‌کرد: اول مردم به صلح بیشتر تمایل داشتند تا به جنگ و من نمی‌خواستم آنها را به چیزی وادار کنم که به جنگ نمی‌پسندیدند و به آن رغبتی نداشتند؛ و نکته دیگر اینکه می‌خواستم شیعیان و دوستانداران خاندان

منطق واحدند: منطقی که در آن جلوگیری از خونریزی اصل است و قیام تنها در صورتی که راه هرگونه سازش بسته شود، به عنوان آخرین چاره حفظ دین و جان مسلمانان به کار گرفته می‌شود. همان‌گونه که امام حسن (ع) برای حفظ حرمت کعبه از ادامه اعمال حج دست کشید و تا آخرین لحظه از آغاز جنگ پرهیز کرد، امام حسن (ع) نیز برای حفظ جان شیعیان و جلوگیری از نابودی اسلام، از حق خود گذشت. در هر دو مورد، دشمن بود که راه را بر صلح بست و هر دو برزخوار، پیش از آنکه وادار به قیام شوند، تا آخرین توان برای حفظ جان و مال مسلمانان و پرهیز از خونریزی تلاش کردند. به روایتی شهادت امام مجتبی (ع) در هفتم صفر است در میان شیعیان بسیاری از کشورها این روز بیشتر مورد توجه قرار گرفته است و در ایران نیز به همین مناسبت مجالس فراوانی برپا می‌شود و شیعیان به سوگ می‌نشینند.

پایمابصر) را از قتل و خونریزی رها سازم. این دو نکته همان مرز مهمی است که راه ائمه اثنا عشری را از دیگر علویان پرشور و شوق و با اخلاص جدا می‌کرد. آیا پذیرش بی‌منت بشیمانی حربن یزید، فرمانده سپاه ابن زیاد و پناه آوردن او به آن حضرت، پیام جنگ طلبی است؟ آیا همراه کردن خانواده و کودکان و حتی نداشتن لباس رزم برای به میدان رفتن برخی از آنان، به معنای جنگ طلبی است؟ امام حسین (ع) برنامه‌ای برای به‌دست‌گرفتن خلافت نداشت، چرا که اصل خلافت را قبول نداشت و حتی در پاسخ نامه برخی کوفیان، از خود به عنوان امام و نه خلیفه یاد کردند و چنین فرمودند که چون منی با چون اویی بیعت نمی‌کنم. در برابرین دشمنی ریشه‌دار و این تلاش آشکار برای حمله به امام حسن (ع) و یکرکد امام حسن مجتبی (ع) و امام حسین (ع) یکپارچه و همسو بود. صلح و قیام حسین، در امتداد یکدیگر و دو تجلی هماهنگ از یک